

De Mappa Mundi is een middeleeuwse wereldkaart. Op de kaart van Hereford wordt de wereld aan het eind van de dertiende eeuw getoond op een manier die voor ons (bijna) onherkenbaar is.

Begrip van de wereld in de dertiende eeuw

Opvallend aan deze kaart is dat hij georiënteerd is naar het oosten. Jeruzalem vormt het middelpunt van de wereld. Azië ligt linksboven, Europa linksonder en Afrika rechts. Om de kaart beter

te kunnen begrijpen, zou je hem dus eigenlijk een kwartslag moeten draaien met de punt naar rechts.

Amerika en Australië kun je er (natuurlijk) nog niet op vinden. Steden als Rome en Parijs zijn te zien op de kaart, maar ook de To-

sche en bijbelse figuren, plekken en gebeurtenissen afgebeeld staan, waaronder een eenpoot (ofwel sciapode, monopode), een draak en een eenhoorn. Al met al staan er zo'n 33 verschillende (fabel)dieren en exotische planten afgebeeld of beschreven. Met name op de vrij onbekende gebieden zijn teksten en fabeldieren te zien met afschrikwekkende wezens, zoals de draken in Azië, waar maar weinig middeleeuwse Europeanen zich waagden.

1. Het Laatste Oordeel

ren van Babel, Noah's Ark en de Hof van Eden. De kaart laat dus zien hoe de wereld in haar middeleeuwse context begrepen werd.

Met Christus aan de top, samen met de engelen, staat de wereld onder de controle van God en wordt het Laatste Oordeel uitgesproken. Op meerdere plekken zien we mythi-

10. Dracones

2. Monocoli
Vertaling kaart: In India leven de Monocoli, die maar één been hebben en toch met een wonderbaarlijke snelheid gaan. Als ze zich willen verdedigen tegen de hitte van de zon, beschermen ze zichzelf met hun voetzool, die erg groot is.

3. Griffioen
Vertaling kaart: De Griffioenen, die het hoofd en de vleugels van de adelaar hebben, het lichaam van de leeuw, kunnen tijdens het vliegen een os dragen. In de mythologie staan griffioenen bekend als majestueuze wezens die kostbare schatten bewaren.

4. Issedones
Vertaling kaart: Hier wonen de Issedones, een Scythisch volk, wiens gewoonte het is om te zingen bij de begrafenis van hun ouders; ze ontmoeten hun vrienden en terwijl ze de lijken met hun tanden verscheuren, bereiden ze gerechten met dit vlees vermengd met het vlees van dieren. Volgens hun mening is het eervoller dat de doden worden begraven in het lichaam van hun familieleden dan in die van wormen. De Issedonen waren een nomadenvolk uit Centraal-Azië. Of ze echt kannibalen waren, is omstreven.

5. Griffie
Vertaling kaart: Hier wonen de Griffie, zeer slechte mannen, want ze gaan onder andere zo ver dat ze van de huid van hun vijanden dekens en kleding maken voor zichzelf en hun paarden. De Griffie worden beschreven als homines nequam, 'waardelooze mensen'.

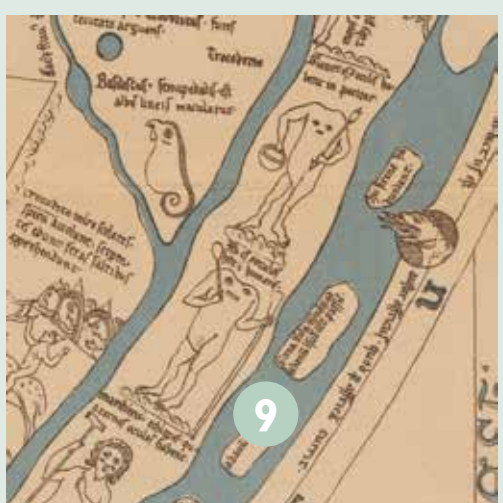
6. Mantichora (letterlijk 'menseneter')
Vertaling kaart: De in India geboren Mantichora heeft een driefoudige rij tanden, het gezicht van een man, glauze ogen, de kleur rood van bloed, het lichaam van een leeuw en de staart van een scorpioen; zijn stem is een sis. Volgens de verhalen kan alleen de olifant zijn aanval overleven. Mantichora-jagers zouden daarom dan ook olifanten berijden.

7. Mandragora
Vertaling kaart: Een kruid met wonderbaarlijke krachten. Een plant met een menselijk gezicht.

8. Troglodyte
Vertaling kaart: Troglodytes, van wonderbaarlijke snelheid, bewonen spelonken; ze eten slangen en ze vangen wilde beesten door op hun rug te springen. Op de kaart zien we drie troglodytes hun hoofd uit een grot steken, een van hen eet een slang.

9. Blemmyes
Vertaling kaart: Blemmyes hebben monden en ogen in de borst. Een nomadisch volk uit Nubië. Plinius de Oudere schreef in de eerste eeuw dat de Blemmyes geen hoofd hadden. Latere schrijvers namen dit over, zo te zien tot in ieder geval de 13e eeuw.